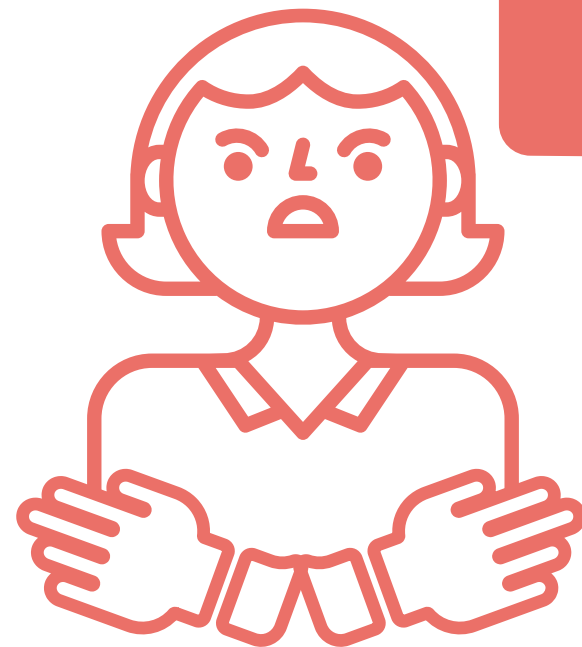

מבדקי הקריאה: מטלה או מתנה?

1 הצורך

הסיפור שלנו מתחיל משיחה טעונה שהתנהלה בין מורות בכיתות א' בחדר המורים בבית ספר יסודי בצפון הארץ. אני הייתי רק בתחילת תפקידי כרכזת הערכה.

כרכזת הערכה בתחילת דרכה בבית הספר חשבתי לעצמי: אני רק מתחילה וזה מה שמחכה לי.

די מספיק עם מבדקי קריאה. עוד עומס בעבודה? סתם דרישות לא מוצדקות. אנחנו מעבירות ולא עושות בזה כלום!

אני לא יכולה לתת לתלמיד משוב ולבנות לו תוכנית התערבות! מתי אספיק לעשות את זה?

2

איתור הקושי: מה מקור ההתנגדויות?

מאחר שידענו שיש התנגדויות, התחלנו בפגישה עם המורות בשיתוף רכזת שפה בבית הספר במטרה לחדד את מקור ההתנגדויות בקרב המורות. בפגישה עלה כי המורות אינן מכירות את העקרונות המרכזיים של המבדק ואת הפוטנציאל שלו לעבודה ממוקדת עם כל תלמיד ורואות בו עוד משימת חובה שמטילים עליהן. במטרה להראות להן נקודת מבט אחרת, ביקשתי מרותי, אחת המורות בכיתות ב', לשתף בהצלחה שלה משימוש במבדק ולספר איך הוא עזר לה עם עידו, אחד התלמידים שבאמצע כיתה ב' עדיין לא רכש את הקריאה. חידדתי בתיאור של רותי את העובדה שזה היה תהליך של כמה חודשים שאיפשר לה לזהות אצל עידו קשיים ספציפיים שעזרו לה לעבוד איתו באופן ממוקד יותר ולהתאים לו משימות בכיתה.

3

למידה: מה ניתן ללמוד מתשובות התלמיד על הקשיים שלו?

בעקבות הפגישה עם צוות שפה ובתיאום עם מנהל בית הספר החלטנו לקיים מספר מפגשים במליאה הבית ספרית להיכרות עם העקרונות של מבדקים מעצבים ככלל ועם מבדקי השפה שפותחו בראמ"ה בפרט. בשיתוף עם רכזת העברית בנינו שלוש סדנאות אותן הנחינו יחד. במהלך הסדנאות עסקנו בהיכרות עם העקרונות המרכזיים של מבדקים לעומת כלי הערכה מסכמים, וכן להיכרות ולהעמקה עם משימה 3 – הבנת טקסט מושמע במבדק כיתה א'. האזנו יחד לטקסט "סיפור הנעליים" והתנסו בניית תשובות שונות לחמש השאלות המצורפות לו. לצורך הניתוח נעזרנו במחווון המצורף למדריך למורה הכולל תשובות נכונות, חלקיות ושגויות. התנסות זו חידדה את היכולת של המורה להסיק מתשובת התלמיד על הקושי שלו ברכישת השפה ולבחור את התרגול המתאים לילד זה. הדיון על מה ניתן ללמוד מתשובות התלמידים המשיך גם לגבי משימות כיתתיות אחרות שבהן אנו משתמשות במהלך הלמידה. ההתנסות הורידה מעט את ההתנגדויות.

4

בנייה משותפת של דרכי התמודדות ותכנית התערבות

בתחילת שנת הלימודים נקבעו ארבעה מפגשים עם צוות מחנכות כיתות א'-ב'. בכל מפגש קיימנו דיון סביב תשובות שאחת המורות הביאה מהמבדק והועלו דרכים כיצד ניתן לתת מענה לתלמיד. כמו כן, העלו המורות אתגרים בהעברה ובניתוח של המבדק וחשבנו יחד מהי הדרך הטובה ביותר להתמודד עם אתגרים אלה. קבענו מראש מי מהמורות תציג בכל מפגש כך שכולן הגיעו מוכנות למפגשים. את אחד המפגשים הקדשנו לבניית תוכנית התערבות כדי שלמורות יהיה ביטחון בבניית תוכנית כזו בעתיד.

בדיונים שהתקיימו עם המורות עלה כי קל יותר לזהות במה התלמיד מתקשה, אך מסובך יותר להציע דרכי פעולה. כלומר, יש קושי במעבר מהתוצאות לתוכנית עבודה אישית ולמתן משוב שיקדם את הלמידה. לכן, החל מאמצע השנה, שולבו במפגשים השבועיים גם היכרות עם חומרים של האגף לחינוך מיוחד כולל התייחסות לבניית תוכנית לימודים אישית לתלמיד וכן המשך תרגול מתן משוב מקדם למידה.

